

JOCS COOPERATIUS

BLOC: El joc

Cicle: Mitjà

Curs: 3r i 4t

Núm. de sessions: 4 + 4

Competències Bàsiques

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual	5. Competència d'aprendre a aprendre
2. Competències artística i cultural	6. Competència d'autonomia i iniciativa personal
3. Tractament de la informació i competència digital	7. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
4. Competència matemàtica	8. Competència social i ciutadana

Objectius

1. Conèixer, acceptar i valorar el propi cos i l'activitat física com a mitjà d'exploració per l'elaboració de l'autoimatge, l'autoestima i l'autoconfiança.	6. Regular i dosificar l'esforç, assolint un nivell d'autoexigència d'acord amb les pròpies possibilitats i les característiques de la tasca.
2. Apreciar els efectes beneficiosos envers la salut de l'exercici físic i de l'adquisició d'hàbits higiènics, alimentaris i posturals.	7. Explorar les possibilitats i recursos expressius del propi cos per comunicar sensacions, emocions i idees.
3. Utilitzar el coneixement del propi cos, les capacitats físiques i les habilitats motrius per resoldre i adaptar el moviment a les necessitats o circumstàncies de cada situació.	8. Compartir i gaudir de l'exercici físic i de l'expressió i comunicació corporal en col·lectivitat mitjançant el joc, la dansa i qualsevol activitat física que comporti el desenvolupament de la persona.
4. Seleccionar i aplicar de forma eficaç i autònoma, principis i regles per resoldre problemes motors en la pràctica d'activitats físiques.	9. Participar en activitats físiques compartint projectes, establint relacions de cooperació per assolir objectius comuns sense discriminacions, per mitjà de la participació solidària, tolerant, responsable i respectuosa i resolent els conflictes mitjançant el diàleg.
5. Participar en jocs com a element d'aproximació als altres, seleccionant les accions i controlant l'execució de les mateixes, prèvia valoració de les pròpies possibilitats.	10. Conèixer i valorar la diversitat d'activitats físiques, lúdiques i esportives com elements culturals, propis i d'altres cultures, mostrant una actitud crítica tant des de la perspectiva de participant com d'espectador/a.

Continguts del bloc	
Apreciació del joc com a element de la realitat social i cultural.	Participació en diferents tipus de joc.
Execució i descobriment de les estratègies bàsiques del joc relacionades amb la cooperació, l'oposició i la cooperació/oposició amb relació a les regles del joc.	Actitud responsable en relació amb l'estratègia del joc.
Reconeixement i valoració de les persones que participen en el joc.	Comprensió, acceptació i compliment de les normes del joc.
Valoració de l'esforç en els jocs.	Valoració del joc com a mitjà de relació, de divertiment i d'ús del temps de lleure.

Criteris d'avaluació de cicle	
Utilitzar les nocions topològiques per orientar-se a l'espai en relació a la posició de persones i d'objectes.	Participar en les activitats físiques ajustant la pròpia actuació a les possibilitats i limitacions corporals i de moviment.
Desplaçar-se i saltar mitjançant un moviment corporal coordinat.	Saltar i llençar objectes coordinadament.
Incorporar conductes actives d'acord amb el valor de l'exercici físic per a la salut, mostrant interès per la cura del propi cos.	Proposar estructures rítmiques senzilles i reproduir-les corporalment o amb instruments.
Utilitzar els recursos expressius del cos i promoure el treball en grup per representar i escenificar històries reals o imaginàries	Participar i gaudir dels jocs i les activitats físiques amb coneixement i respecte de les normes i mostrant una actitud d'acceptació vers els companys.

Objectius didàctics	Criteris d'avaluació
<ul style="list-style-type: none">• Participar activament en els jocs proposats.• Acceptar les normes.• Acceptar i respectar els companys i les seves capacitats.• Distingir entre jocs cooperatius i competitius.• Gaudir del joc.• Valorar el joc no competitiu com a mitjà de diversió.• Conèixer diferents jocs cooperatius.• Saber jugar de manera cooperativa.	<p>L'alumne ha de ser capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none">• Participar en els jocs cooperatius ajustant la pròpia actuació a les possibilitats i limitacions corporals d'un mateix i dels altres.• Conèixer i respectar les normes en els jocs cooperatius.• Mostrar una actitud d'acceptació vers els companys.• Participar i gaudir dels jocs cooperatius.• Saber treballar de manera cooperativa.

Activitats d'aprenentatge	Activitats d'avaluació
<p>Inici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demandar als alumnes que pensin què vol dir cooperar. Que busquin informació i pensin si han jugat o coneixen un joc on es cooperi. • Arribar, entre tots, a una definició de què vol dir cooperar. <p>Desenvolupament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'abraçada: és un joc d'atrapar en el qual, si no vols que et toquin, et pots abraçar a un altre alumne. • Dos si tres no / Les gerres: Canvis de rols per no ser atrapats. El perseguit es fica al costat d'una parella per salvar-se, en aquell moment el del costat oposat de la parella és perseguit. Es pot fer en cercles o escampats pel terreny. • L'ampolla borratxa: Fem una rotllana ben junts amb grups de 6/7 i amb les mans perpendiculars davant del cos. Al mig de la rotllana es col·loca un nen/a. El joc consisteix en que l'infant del mig, ben dret, ha de deixar-se caure cap a on vulgui i els seus companys amb les mans envers ell han d'evitar que caigui a terra. • El tren cec: Es col·loquen els nens en petits grups i en fila. Tots amb ulls tancats menys l'últim de la fila. S'agafen per les espatlles i el de darrera dirigeix el grup amb petits senyals de contacte (tocar l'espatlla dreta vol dir a la dreta, per exemple) o amb la veu. • Treu i posa: Els infants fan una rotllana. N'hi ha un que es col·loca d'esquena i compta fins a 20,... En aquest temps, els de la rotllana s'han de treure un objecte o peça de roba, deixar-ho al mig de la rotllana, agafar-ne una altra i posar-se-la. El qui comptava, ha d'esbrinar quina peça no pertany a cada company/a mentre la 	

resta de grup compta fins a vint.

- **La guineu i els pollets:** Els jugadors, agafats per la cintura, es distribueixen en files de quatre. El primer de cada fila fa de gallina, que defensa els pollets que té darrere, i enfront de les files s'hi col·loca un jugador que fa de guineu. Aquest intenta tocar l'últim pollet d'alguna fila mentre la gallina li impedeix que el toqui obrint els braços i no deixant-lo passar. Els pollets no es poden desenganxar de la cintura del de davant. Si la guineu toca l'últim pollet de la fila, la guineu passa a ser-ne l'últim pollet. La gallina corresponent fa de guineu i el pollet que hi havia darrere la gallina fa de gallina.
 - **Cadires cooperatives** (també es pot jugar amb cercols): Es el joc tradicional de les cadires que també es pot fer amb cercles. La consigna es que quan es para la música cap nen/a es pot quedar a terra. Tots han d'estar pujats a la cadira.
 - **El cargol i la pluja:** dos amb els ulls tapats, que s'han de trobar, la resta en rotllana asseguts a terra els guiaran picant de mans; si estan més a prop picaran més fort i ràpid i si estan més lluny picaran més lent i fluix.
 - **Formes amb el cos** (números, lletres, formes,...) Estirats a terra els participants faran diferents formes amb el cos de tots els membres del grup... Una variants serà que un grup faci la forma i els altres ho hagin d'endevinar.
 - **Passar el cercol en rotllana:** Dividim la classe en 2 o tres grups. Cada grup es col·loca en rotllana i s'agafen de les mans. Se'ls posa un cercle i han de passar-se el cercle sense deixar-se anar de les mans (se l'han de passar pel cos i les cames) Variants: anar afegint més cercles, canviar la mida dels cercles,...
 - **Globus enlaire:** en petits grups, aconseguir que el globus no toqui a terra.
 - **Relleus cooperatius:** Els participants es posen en fila i a l'altra banda del terreny de joc s'hi col·loquem objectes (tants com nombre d'alumnes). El primer va a buscar un objecte i el porta al
- Valorar l'esforç, la participació i la capacitat d'adaptació a la resta de companys.

segon, aquest fa el mateix i així successivament fins que s'han recollit tots els objectes. Els companys ajudaran al que li toca portar els objectes a agafar-los.

- **Sobre el banc:** enfilats a sobre els bancs, han de posar-se en l'ordre que es demana sense caure del banc (per data de naixement, per ordre d'alçada, nen/nena,...)
- **Sabates cordades:** Per parelles desplaçar-se amb els peus lligats. També es pot fer de tres en tres,...
- **Els gomets:** El mestre enganxa un gomet al front de cada nen/a: Ningú sap quin gomet té. Entre tots s'han d'ajudar per anar-se agrupant segons les característiques que se'ls demana.
- **Creuar el riu:** cada grup té dos bancs (cadires, diaris,...). L'objectiu és arribar al lloc indicat sense caure dels bancs, de les cadires,...fent servir només el material que tenen.
- **Passar el corrent:** (joc de passar missatges): Tots els nens, agafats de les mans, formen una rotllana menys un que es col·loca en el centre. Un dels nens del cercle diu: passo un missatge a... (nom d'un nen). El missatge consisteix en un petit impuls donat a la mà (prémer-la lleugerament). Els nens es van passant de mà en mà el missatge de la manera més dissimulada possible fins que aquest arriba al destinatari. Quan arriba a aquest, es diu: rebut. Si el nen del mig veu algú passant el missatge pren el seu lloc i el que ha estat descobert passa a ocupar el centre de la rotllana.
- **Volei manta:** Passar-se la pilota d'un camp a l'altre mitjançant una roba que aguantaran entre tots.
- **El cuc:** posar-se de genolls a terra, un darrera l'altre i agafar-se pels turmells. Desplaçar-se d'aquesta manera.
- **La dansa del minuet:** s'explica una història antiga sobre un ball francès en que els components tenien molta vergonya de tocar-se. Els alumnes es col·loquen en rotllana mirant l'esquena del de davant. La primera vegada que es canta i balla la cançó només toquen amb un dit l'espatlla del de davant, la segona les mans a

- Observarem la capacitat de cooperació entre els alumnes: ajudant als altres, capacitat d'organització, prendre la iniciativa, la passivitat...

les espatlles, la tercera les mans a la cintura, la quarta a la cintura de davant del de davant i per últim s'intenten asseure a les cuixes del de darrera. Seguint el ritme de la música es marca un peu a dins i un peu a fora. La cançó diu: en un saló dansem la dansa del minué, en un saló dansen i mai no pararem.

Síntesi-reptes

- **Activitats amb el paracaigudes:** www.xtec.cat/se-baixllobregat4/zonatic/parac2.htm
 - **Inventar-se un joc** o modificar-ne un de conegut per convertir-lo en **cooperatiu**.
 - A partir d'aquí proposar **fer un arxiu de jocs a nivell d'escola** perquè els alumnes puguin jugar a l'hora del pati, jornades esportives...
 - **Fer algun dels jocs cooperatius ja realitzats però amb tot el grup classe alhora** (per exemple el cuc).
 - **Fer una posada en comú i reflexionar** sobre si els jocs realitzats han estat cooperatius i si per passar-s'ho bé han hagut de competir o no.
 - **Activitat TAC:** gravar la dansa del minuet i penjar-la a la pàgina web de l'escola.
- Valorar l'esforç i la creativitat, el treball en grup a l'hora de realitzar el treball.
 - Autoavaluació a nivell oral o escrit sobre si han cooperat: si han ajudat, s'han deixat ajudar, s'han enfadat, han participat activament, s'han esforçat, si la seva actitud ha estat tolerant...

Observacions